

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

У статті досліджується питання визначення особливостей правового регулювання господарських інформаційних відносин в Україні. Автором досліджено підходи до визначення поняття інформації, інформаційної діяльності та проаналізовано види господарської діяльності в сфері інформаційних послуг.

Ключові слова: інформація, інформаційна діяльність, господарські інформаційні відносини, інформаційні послуги.

Постановка проблеми. Сучасний період розвитку суспільства і держави характеризується тим, що інформаційні процеси стали необхідним атрибутом забезпечення діяльності державних органів, підприємств і громадян. Важливою галуззю сучасної економіки розвинених країн стають інформаційні технології, індустрія інформаційних технологій є основою для побудови цифрової економіки, сприяє появі нових продуктів та сервісів, активно впливає на бізнес та суспільне життя.

Концепцією розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки [1] передбачено, що шлях до цифрової економіки пролягає через внутрішній ринок виробництва, використання та споживання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій. При системному державному підході цифрові технології будуть значно стимулювати розвиток відкритого інформаційного суспільства як одного з істотних факторів розвитку демократії в країні, підвищення продуктивності, економічного зростання, а також підвищення якості життя громадян України.

Наявність значної кількості нормативних правових актів в зазначеній сфері й активний нормотворчий процес, суперечливість та недосконалість правового регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері зумовлюють як необхідність системного аналізу нормативних правових актів, так і визначення пріоритетів і першочергових заходів з розвитку правового регулювання в зазначеній галузі. Тому ефективне функціонування цих відносин значною мірою характеризує рівень інформатизації суспільства в цілому, тобто досягнуту в ньому ступінь реального використання новітніх досягнень науково-технічного прогресу. Поряд із цим, в сучасних умовах вони вимагають правового регулювання, і в зв'язку з цим ставиться і вирішується ряд нових теоретичних правових проблем, серед них – проблема правового

регулювання господарської діяльності в сфері інформаційних послуг.

Аналіз останніх досліджень. Окремі проблемні питання правового регулювання інформаційної діяльності досліджено такими вітчизняними вченими як: Ю. П. Бурило, К. І. Беляковим, О. В. Кохановською, І. В. Арістовою, І. П. Бачило, О. А. Баранов, В. С. Цимбалюк, Л. П. Коваленко та ін. Поряд з цим, окремими правовими аспектами господарської інформаційної діяльності, які стосуються електронного документообігу, електронного цифрового підпису, електронної комерції тощо розглядаються у роботах таких вчених, як В. М. Брижка, О. І. Яременка, М. М. Дутова та ін. науковців. Водночас подальшого поглибленого аналізу потребує питання комплексного дослідження сутності господарської діяльності в інформаційній сфері.

Метою статті є аналіз особливостей правового регулювання господарських інформаційних відносин в Україні.

Виклад основного матеріалу. Інформація (від лат. *informatio* – роз'яснення, виклад) – відомості, що передаються людьми усним, письмовим або іншим способом (за допомогою умовних сигналів, технічних засобів і т.д.); з середини ХХ ст. це загальнонаукове поняття, що включає обмін відомостями між людьми, людиною і автоматом, автоматом і автоматом; обмін сигналами у тваринному і рослинному світі; передачу ознак від клітини до клітини, від організму до організму; одне з основних понять кібернетики [2].

З розвитком кібернетики про інформацію почали говорити більш детально. «Батько кібернетики», Н. Вінер, зазначав що інформація – інформація, а не енергія і не матерія. К. Шеноном була розроблена теорія передачі повідомлень, в якій була вироблена вдала формула точної кількісної оцінки складності переданих послань, з часом будь-який її додаток став

автоматично сприйматися як обчислення інформації [3]. І. Й. Юзвішин сформулював поняття інформації як «генералізаційно-єдиної первинної субстанції Всесвіту». За цим підходом усі відносини між будь-якими об'єктами та елементами (від окремих атомів та часток до галактик і Всесвіту в цілому) ґрунтуються на процесі обміну інформацією. Отже, й сама інформація є головним ресурсом розвитку як у мікро-, так і в макросвіті, головним ресурсом розвитку людства [4, с. 7].

В багатьох вітчизняних нормативно-правових актах закріплені дефініції інформації. Наприклад, в Законі України «Про інформацію» [5] та в Цивільному кодексі України [6] інформацію визначає як будь-які відомості та / або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді; в Законі України «Про телекомунікації» [7] інформацію визначають як відомості, подані у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб.

В Законі України «Про захист економічної конкуренції» [8] інформація визначена як відомості в будь-якій формі й вигляді та збережені на будь-яких носіях (у тому числі листування, книги, помітки, ілюстрації (карти, діаграми, органіграми, малюнки, схеми тощо), фотографії, голограми, кіно-, відео-, мікрофільми, звукові записи, бази даних комп'ютерних систем або повне чи часткове відтворення їх елементів), пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості. Законом України «Про доступ до публічної інформації» [9] встановлено що публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації. А в Державному стандарті України 2226-93 [10] під інформацією розуміються відомості про суб'єкти, об'єкти, явища та процеси.

Інформація – це досить специфічний, нематеріальний об'єкт, зважаючи на це, він має свої специфічні властивості. В юридичній літературі їх класифікують на загальні та юридичні властивості. До загальних відносять такі, що притаманні будь-якій інформації, що використовується в суспільстві, і впливають на всі суспільні відносини, які пов'язані з інформацією, незалежно від наявності чи відсутності правового регулювання.

Б. А. Кормич [4, с. 12] до загальних властивостей інформації відносить:

- системність інформації;
- селективність;
- субстанціональну несамостійність;
- невичерпність;
- здатність інформації до розповсюдження;
- здатність інформації до трансформації.

До юридичних науковці відносять такі властивості, що безпосередньо зумовлюють специфіку правового регулювання суспільних відносин щодо інформації. Б. А. Кормич [4, с. 14] до юридичних властивостей відносить:

- фізична невідчужуваність інформації, вона пов'язана з ідеальною природою інформації, інформація не здатна відчужуватись від людини її носія. Ця властивість може бути перенесена і на юридичних осіб, суб'єктів інформаційних відносин;
- необхідність відособлення інформації;
- незалежність прав на інформацію та на її матеріальний носій;
- здатність до тиражування.

Так, Яременко О. І. [11] пропонує до рис інформаційної діяльності в сфері економіки віднести наступне:

- інформаційна діяльність є обов'язковою складовою будь-якого виду суспільного виробництва, що дає підстави кваліфікувати її як метадіяльність;
- процеси створення інформації та операції з нею є самостійним видом економічної діяльності;
- ряд видів інформаційної діяльності підлягають державному ліцензуванню;
- інформаційною діяльністю, як видом господарської діяльності, мають право займатися як господарські організації, так і суб'єкти інформаційної діяльності, які не належать до категорії суб'єктів господарювання;
- інформація є об'єктом товарних відносин, а її окремі види можуть бути внеском до статутного капіталу суб'єктів господарювання;
- інформація відіграє важливу роль в процесах економічної конкуренції;
- правовий режим багатьох видів економічної інформації передбачає вільний доступ до них на безоплатній основі або за мінімальними цінами;
- ряд видів інформації, пов'язаної із господарською діяльністю, підлягає обов'язковому оприлюдненню суб'єктами господарювання, тобто належить до категорії публічної.

В розумінні чинного законодавства України господарська діяльність – це діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Відповідно до ст. 261 Господарського кодексу України (далі – ГК України) [12] до сфери матеріального виробництва належать галузі, які визначаються видами діяльності, що створюють, відновлюють або знаходять матеріальні блага (продукцію, енергію, природні ресурси), а також продовжують виробництво у сфері обігу (реалізації) шляхом переміщення, зберігання, сортування, пакування продукції чи інших видів діяльності. Усі інші види діяльності у своїй сукупності становлять сферу нематеріального виробництва (невиробничу сферу).

Аналіз норм ГК України дозволяє віднести інформаційну сферу господарювання до сфери нематеріального виробництва. З огляду на те, що інформаційна сфера відноситься до сфери нематеріального виробництва ряд науковців розглядає її крізь призму гуманітарних наук, зокрема, Арістова І. В. пропонує розглядати національну інформаційну сферу як єдиний інформаційний простір України, який формується суспільством і державою та інтегрується до єдиного європейського інформаційного простору з урахуванням національної інформаційної безпеки. А інформаційний простір України автор визначає як соціальне середовище, у якому здійснюється виробництво, збирання, зберігання, поширення та використання інформації і на яке розповсюджується юрисдикція України [13].

Водночас в науковій літературі зазначається, що особливістю інформаційного сектору економіки є те, що він охоплює собою види діяльності як у сфері матеріального, так і нематеріального виробництва. Наприклад, суб'єкт господарювання може виробляти та/або торгувати книжковою чи іншою друкованою продукцією, тиражувати і реалізовувати програмне забезпечення на відповідних матеріальних носіях, тобто, здійснювати матеріальне виробництво, а може продавати майнові права на відповідні об'єкти авторських прав, наприклад, ліцензії на їх комерційне використання, що можна вважати господарською діяльністю у сфері нематеріального виробництва [14].

У той же час Беляков К. І. визначає інформаційну діяльність як дії суб'єктів у галузі обігу інформаційних ресурсів та використання інформаційно-комунікаційних технологій (інформаційній сфері), які здійснюються в межах суспільних, корпоративних чи особистих інтересів або проти них [15]. У ст. 9 Закону України «Про інформацію» закріплено, що основними видами інформаційної діяльності є створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона та захист інформації [5].

Крім того, у вітчизняному законодавстві містяться наступні визначення інформаційних послуг. Законом України «Про інформацію» закріплено, що інформаційна послуга – це діяльність з надання інформаційної продукції споживачам з метою задоволення їхніх потреб [5]. Закон України «Про Національну програму інформатизації» інформаційну послугу визначає як дії суб'єктів щодо забезпечення споживачів інформаційними продуктами [16].

Інформаційна послуга – здійснення певного технологічного процесу науково-інформаційної діяльності й доведення отриманого кінцевого результату до споживачів задля задоволення їхніх інформаційних потреб [17]. Інформаційна послуга – дії суб'єктів щодо забезпечення споживачів інформаційними продуктами, у тому числі фінансовими, маркетинговими, транспортними, освітянськими, телемедициними тощо [18].

У той же час, Директива 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку» («Директива про електронну комерцію») від 8 червня 2000 р. [19] визначає, що інформаційні послуги охоплюють широкий спектр сфер економічної діяльності, яка здійснюється в оперативному режимі. Ця діяльність, зокрема, може включати в себе продаж товарів в оперативному режимі; не включаються такі сфери діяльності, як постачання товарів, як таке, або постачання послуг в автономному режимі; інформаційні послуги не обмежуються виключно послугами, які забезпечують інтерактивне укладання договорів, але, оскільки вони є економічною діяльністю, то включають в себе і послуги, надання яких не оплачується їх одержувачами, такими як ті, хто пропонує інтерактивну інформацію чи комерційні повідомлення або ті, хто забезпечує механізми, що дозволяють пошук, доступ та отримання інформації; інформаційні послуги також включають в себе послуги, що складаються з передачі інформації через мережу зв'язку, надання доступу до мережі зв'язку чи послуги по розміщенню інформації, що надається одержувачем послуг; телевізійне мовлення в тому сенсі, в якому воно вживається в Директиві ЄЕС/89/552 (994_446), та радіомовлення не є інформаційними послугами, оскільки вони надаються не за індивідуальним запитом; послуги, що передаються від одного місця до іншого, такі як надання відео послуг за запитом, або відправлення комерційних повідомлень за допомогою електронної пошти, навпаки, є інформаційними послугами; використання електронної пошти чи еквівалентного індивідуального зв'язку, наприклад,

фізичними особами, які діють не з метою здійснення професійної чи комерційної діяльності, в тому числі використання ними вищезазначеного виду пошти та зв'язку для укладення контрактів між такими особами, не є інформаційними послугами; відносини між службовцем та його роботодавцем, засновані на контракті, не є наданням інформаційних послуг; діяльність, яка через саму сутність своєї природи не може здійснюватись на відстані та за допомогою електронних засобів, така як законний аудит рахунків компаній чи надання консультації лікарем, що вимагає фізичного дослідження пацієнта, не є наданням інформаційних послуг. Узагальнюючи наведені визначення можемо дійти висновку про багатогранність даного явища.

При класифікації видів господарської діяльності в сфері інформаційних послуг, на нашу думку, необхідно проаналізувати сучасну систему національних статистичних класифікацій.

Класифікація видів економічної діяльності установлює основи для підготовки та поширення статистичної інформації за видами економічної діяльності. Основний принцип КВЕД полягає в об'єднанні підприємств, що виробляють подібні товари чи послуги або використовують подібні процеси для створення товарів чи послуг (тобто сировину, виробничий процес, методи або технології), у групи [20].

Згідно з Класифікатором видів економічної діяльності ДК 009:2010 (далі – КВЕД), інформаційна діяльність розподілена між кількома секціями. До діяльності в цій сфері, згідно КВЕД, відноситься секція «Інформація та телекомунікації». Зазначена секція включає виробництво і поширення інформації та культурного продукту, забезпечення способу передавання та поширення цих продуктів, а також даних та інформації, діяльність у сфері інформаційних технологій, оброблення даних та іншу діяльність у сфері інформаційних послуг [20].

Основними складовими цієї секції є такі розділи: як: видавнича діяльність, яка включає видання програмного забезпечення, виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів, діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення, телекомунікації (електрозв'язок), комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність, надання інформаційних послуг.

Крім того, в секції «Професійна, наукова та технічна діяльність» знаходяться такі види інформаційної діяльності як діяльність у сфері права, консультування з питань керування (діяльність у сфері зв'язків із громадськістю, консультування з питань

комерційної діяльності й керування), рекламна діяльність і дослідження кон'юнктури ринку. Також, в секції «Мистецтво, спорт та розваги» розміщені окремі розділи, які стосуються інформаційної діяльності – функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури.

Висновки. Таким чином, при класифікації господарської діяльності в сфері інформаційних послуг необхідно виходити із специфічних рис інформації. Як зазначається, особливим різновидом інформаційної діяльності є інформаційно-інфраструктурна діяльність, об'єктом якої є не сама інформація (інформаційні ресурси), а елементи інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури (інформаційні та телекомунікаційні мережі, комп'ютери, засоби телекомунікацій тощо). Діяльність щодо створення, доведення до споживачів та обслуговування зазначених та інших складових елементів інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури лежить в основі господарської діяльності в індустрії інформаційно-комунікаційних технологій та відповідного сектору інформаційного ринку.

Крім того, інформаційну діяльність можна поділити на два види – комерційну (підприємницьку) та некомерційну господарську діяльність. До комерційної господарської діяльності в сфері інформаційних послуг належить самостійна, систематична, на власний ризик господарська діяльність в інформаційній сфері, яка здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів з метою одержання прибутку. До некомерційної господарської діяльності в інформаційній сфері відноситься діяльність, спрямована на досягнення економічних і соціальних результатів без мети одержання прибутку.

У той же час інформаційну господарську діяльність можна класифікувати за суб'єктами – та, яка здійснюється суб'єктами господарювання і діяльність, яка здійснюється не господарюючими суб'єктами.

Сьогодні інформація, інформаційно-комунікаційні технології є одними з найважливіших факторів впливу формування суспільства двадцять першого століття. Інформація дає можливість усім приватним особам, фірмам і співтовариствам, що займаються підприємницькою діяльністю, більш ефективно і творчо вирішувати економічні та соціальні проблеми. Для створення чіткого правового механізму регулювання господарських правовідносин, які виникають та розвиваються в інформаційній сфері, на нашу думку, доцільним є подальше детальне вивчення видів господарської діяльності в зазначеній сфері та їх правове регулювання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 67-р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80/page2>.
2. Большой энциклопедический словарь. URL: <http://www.vedu.ru/bigencdic/24156/>.
3. Философская энциклопедия: в 5 т. / АН СССР, Ин-т философии. Москва: Сов. энцикл., 1962. Т. 2 / гл. ред: Ф. В. Константинова. 575 с.
4. Кормич Б. А. Інформаційне право: підруч. Харків: БуруніК, 2011. 333 с.
5. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. С. 650.
6. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
7. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12. Ст. 155.
8. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 р. № 2210-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64.
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
10. ДСТУ 2226-93 Автоматизовані системи. Терміни та визначення. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=61937
11. Яременко О. І. Правове регулювання інформаційної господарської діяльності в Україні. URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/12yoigdu.pdf>.
12. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18. Ст. 144.
13. Арістова І. В. Державна інформаційна політика та її реалізація в діяльності органів внутрішніх справ України: організаційно-правові засади: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2002. 476 с.
14. Бурило Ю. П. Господарсько-правові засади інформаційної діяльності: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2013. 343 с.
15. Беляков К. І. Інформаційна діяльність: зміст та підходи до класифікації. URL: <http://ippi.org.ua/b%D1%94lyakov-ki-informatsiina-diyalnist-zmist-ta-pidkhodi-do-klasifikatsii>
16. Про національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>
17. Про затвердження типових форм первинного обліку науково-інформаційної діяльності та Інструкції про порядок їх використання і застосування: затв. Наказом Державного комітету статистики України та М-ва України у справах науки і технологій від 07.08.1998 р. № 272/219. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-98>
18. Про затвердження Методики визначення належності бюджетних програм до сфери інформатизації: затв. Наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 06.06.2003 р. № 97. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-03>
19. Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку («Директива про електронну комерцію»): Директива 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради від 8.06.2000 р. № 2000/31/ЄС. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_224.
20. Класифікатор видів економічної діяльності ДК 009:2010: прифнято та надано чинності Наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>.

REFERENCES

1. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku tsyvrovoi ekonomiky ta suspilstva Ukrainy na 2018–2020 roky ta zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo yii realizatsii: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17.01.2018 r. 67-r. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80/page2>.
2. Bolshoy entsiklopedicheskiy slovar. URL: <http://www.vedu.ru/bigencdic/24156/>. [in Russian].
3. Filosofskaya entsiklopediya (Vols. 1–5, Vol. 2) (1962) AN SSSR. In-t filosofii. Moscow: Sov. Entsikl. Konstantinova F. V. (Eds.) [in Russian].
4. Kormych, B.A. (2011). Informatsiine parvo. Kharkiv: BuruniK [in Russian].

5. Pro informatiuii: Zakon Ukrainy vid 02.10.1992 r. № 2657-XII. (1992). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 48, 650.
6. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 435-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 40, art. 356.
7. Pro Telekomunikatsii: Zakon Ukrainy vid 18.11.2003 r. № 1280-IV. (2004). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 12, art. 155.
8. Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii: Zakon Ukrainy vid 11.01.2001 r. № 2210-III (2001). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 12, art. 64.
9. Pro dostup do publichnoi informatsii: Zakon Ukrainy vid 13.01.2011 r. № 2939-VI. (2011). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 32, art. 314.
10. DSTU 2226-93 Avtomatyzovani systemy. Terminy ta vyznachennia. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=61937 [in Ukrainian].
11. Yaremenko, O.I. Pravove rehuliuвання informatsiinoi hospodarskoi diialnosti v Ukraini. URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/12yoigdu.pdf> [in Ukrainian].
12. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 436-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Supreme Council of Ukraine*, 18, St. 144.
13. Aristova, I.V. (2002). Derzhavna informatsiina polityka ta yii realizatsiia v diialnosti orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy: orhanizatsiino-pravovi zasady. *Doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
14. Burylo, Yu.P. (2013). Hospodarsko-pravovi zasady informatsiinoi diialnosti. Kyiv: NDI pryvatnoho prava i pidpriemnytstva imeni akademika F. H. Burchaka NAPrN Ukrainy [in Ukrainian].
15. Bieliakov, K.I. Informatsiina diialnist: zmist ta pidkhody do klasyfikatsii. URL: <http://ippi.org.ua/b%D1%94lyakov-ki-informatsiina-diyalnist-zmist-ta-pidkhodi-do-klasifikatsii> [in Ukrainian].
16. Pro natsionalnu prohramu informatyzatsii: Zakon Ukrainy vid 04.02.1998 r. № 74/98-VR. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
17. Pro zatverdzhennia typovykh form pervynnoho obliku naukovo-informatsiinoi diialnosti ta Instruksii pro poriadok yikh vykorystannia i zastosuvannia: zatv. Nakazom Derzhavnoho komitetu statystyky Ukrainy ta M-va Ukrainy u spravakh nauky i tekhnolohii vid 07.08.1998 r. № 272/219. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0712-98> [in Ukrainian].
18. Pro zatverdzhennia Metodyky vyznachennia nalezhnosti biudzhethnykh prohram do sfery informatyzatsii: zatv. Nakazom Derzhavnoho komitetu zviazku ta informatyzatsii Ukrainy vid 06.06.2003 r. № 97. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-03> [in Ukrainian].
19. Pro deiaki pravovi aspekty informatsiinykh posluh, zokrema, elektronnoi komertsii, na vnutrishnomu rynku (“Dyrektyva pro elektronnu komertsiiu”): Dyrektyva 2000/31/Yes Yevropeiskoho parlamentu ta Rady vid 8.06.2000 r. № 2000/31/Yes. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_224. [in Ukrainian].
20. Klasyfikator vydiv ekonomichnoi diialnosti DK 009:2010: pryfniato ta nadano chynnosti Nakazom Derzhspozhyvstandartu Ukrainy vid 11.10.2010 r. № 457. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>. [in Ukrainian].

ВОДОРЕЗОВА С. Р.

младший научный сотрудник НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины

ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ХОЗЯЙСТВЕННЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОТНОШЕНИЙ В УКРАИНЕ

В статье исследуется вопрос определения особенностей правового регулирования хозяйственных информационных отношений в Украине. Автором исследованы подходы к определению понятия информации, информационной деятельности, проанализированы виды хозяйственной деятельности в сфере информационных услуг.

Ключевые слова: информация, информационная деятельность, хозяйственные информационные отношения, информационные услуги.

VODORIEZOVA S. R.

Junior Research of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

LEGAL REGULATION OF ECONOMIC INFORMATION RELATIONS IN UKRAINE

Problem setting. The article deals with the peculiarities of the legal regulation of economic information relations in Ukraine. The modern period of development of society and state is characterized by the fact that information processes have become an indispensable attribute of ensuring the activities of state bodies, enterprises and citizens. An important branch of the modern economy of developed countries is information technology, the information technology industry is the basis for building a digital economy, promotes the emergence of new products and services, has an active influence on business and public life.

Target of research. The purpose of this study is analysis of the peculiarities of legal regulation of economic information relations in Ukraine.

Analysis of resent researches and publications. Some problematic issues of legal regulation of information relations are studied by such scientists as Yu. P. Burilo, K. I. Belyakov, O. V. Kokhanovskaya, I. V. Aristova, I. P. Bachilo, A. A. Baranov, V. S. Tsimbalyuk, L. P. Kovalenko and others. Along with this, separate legal aspects of economic information activities related to electronic document management, electronic digital signature, e-commerce, etc. are considered in the works of such scientists as V. M. Bryzhko, O. I. Yaremenko, M. M. Dutov and other scholars. At the same time, further in-depth analysis requires a comprehensive study of the essence of economic activity in the information sphere.

Article's main body. Information (from lat. Informatio – explanation, presentation) – information transmitted by people in oral, written or other way (by means of conditional signals, technical means, etc.); from the middle of the twentieth century. It is a general scientific concept, which includes the exchange of information between people, man and machine, automatic machine and automatic machine; signal exchange in the animal and plant world; transfer of signs from cell to cell, from organism to body; one of the basic concepts of cybernetics.

Information is a rather specific, intangible object, and in this regard, it has its own specific properties. In legal literature, they are classified into general and legal properties. Common ones include such properties as are inherent in any information used in society and affect all social relations that are related to information, regardless of the existence or absence of legal regulation.

Conclusions and prospects for the development. When classifying economic activity in the field of information services it is necessary to proceed from specific features of information. As noted, a special kind of informational activity is information and infrastructure activity, the object of which is not the information itself (information resources), but elements of information and telecommunication infrastructure (information and telecommunication networks, computers, telecommunication facilities, etc.).

Keywords: information, information activities, economic information relations, information services.

Водорезова С. Р. Правове регулювання господарських інформаційних відносин в Україні. *Право та інноваційне суспільство* : електрон. наук. вид. 2018. № 1 (10). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2018/6/Vodoriezova10.pdf>.